

۱. کمیته اخلاق بالینی و پزشکی

باعنایت به نامه ۱۰۰/۵۷۴ مورخ ۹۷/۰۵/۱۴ درخصوص ابلاغ دستورالعمل تشکیل، سطح بندی و شرح وظایف کمیته‌های اخلاق بالینی (کمیته‌های ملی، دانشگاهی، و بیمارستانی) توسط وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و الزام رعایت مفاد آن در کلیه مراکز و جهت جلوگیری از ایجاد هرگونه تداخل، دستورالعمل اخلاق پزشکی تدوین شده بر اساس ابلاغ فوق است.

ترکیب اعضای کمیته

۱. رئیس بیمارستان / جانشین تام الاختیار ایشان
 ۲. مدیر اجرایی
 ۳. مدیر درمان بیمارستان / مسئول فنی بیمارستان (مسئول ایمنی بیمار)
 ۴. مدیر پرستاری
 ۵. مسئول واحد بهبود کیفیت
 ۶. کارشناس هماهنگ کننده ایمنی بیمار
 ۷. یک نفر متخصص اخلاق پزشکی
 ۸. یک نفر پزشک مجرب بیمارستان به پیشنهاد روسای بخشها
 ۹. یک نفر متخصص پزشکی قانونی یا حقوقدان آشنا به حوزه حقوق پزشکی
 ۱۰. یک نفر غیر متخصص به عنوان نماینده جامعه
 ۱۱. کارشناس حقوق گیرنده خدمت
- ☀️ بقیه اعضا بسته به دستور کار جلسه و صلاحدید رئیس کمیته، تعیین می‌شوند.

شرح وظایف کمیته اخلاق بالینی

- 📌 برنامه‌ریزی و راهبری
- 🔗 تدوین و اجرای برنامه ارتقاء رعایت استانداردهای اخلاق بالینی در بیمارستان
- 🔗 ممیزی اخلاقی ضوابط بیمارستان به لحاظ رعایت موازی اخلاق حرفه ای
- 🔗 تدوین، ممیزی و بهبود خط مشی ها، فرآیندها و دستورالعمل های اخلاقی و نظارت بر اجرای آن
- 🔗 پیشنهاد راه حل هایی برای توزیع عادلانه منابع و ارائه پیشنهاد به سایر بخشهای مرتبط
- 📌 پایش و نظارت
- 🔗 بررسی گزارشهای مرتبط با سنجه های حقوق بیمار در اعتباربخشی بیمارستان و ارائه بازخورد مناسب

- ۶۰ بررسی گزارشهای مرتبط با وضعیت رعایت ضوابط اخلاق حرفه ای ازسوی حرفه مندان در بیمارستان و ارائه بازخورد مناسب
- ۶۰ بررسی گزارشهای مرتبط با شکایات وارده مرتبط با اخلاق حرفه ای در بیمارستان و ارائه بازخورد مناسب
- ۶۰ پایش رعایت حقوق آزمودنیها در پژوهشهای جاری در بیمارستان
- ۶۰ پایش وضعیت مدیریت تعارض منافع در بیمارستان
- ۶۰ نظارت بر حس اجرای منشور حقوق بیماران
- آموزش و پژوهش
- ۶۰ آموزش اخلاق حرفه ای به فراگیران و کلیه شاغلین بیمارستان
- ۶۰ برنامه ریزی ، اجرا و ارزیابی برنامه آموزش اخلاق حرفه ای برای فراگیران و ارائه دهندگان خدمات سلامت در بیمارستان متناسب با نیازسنجی های انجام شده
- ۶۰ آشنا کردن بیماران و همراهان آنها با حقوق و تکالیف خود در بیمارستان
- ۶۰ انجام و حمایت از پژوهشهای مرتبط با اخلاق حرفه ای و حقوق بیمار
- ارائه خدمت
- ۶۰ ارائه مشاوره اخلاقی به مدیریت و حرفه مندان بیمارستان در برخورد با چالشها و کشمکش های اخلاقی
- ۶۰ ارائه مشاوره اخلاق بالینی به بیماران و همراهان آنها در تصمیم گیری
- ۶۰ ارائه مشاوره به حرفه مندان
- ۶۰ ارائه مشاوره در بررسی پرونده های تخلفات اخلاق حرفه ای ارجاعی از واحدهای مختلف بیمارستان

نحوه انتصاب اعضای کمیته اخلاق بیمارستانی

- ریاست محترم بیمارستان رییس کمیته اخلاق بیمارستانی است.
- احکام اعضای کمیته اخلاق بیمارستانی توسط رئیس کمیته صادر می شود.
- مدت عضویت اعضای انتخابی در کمیته های اخلاق بیمارستانی چهارسال و انتخاب مجدد آنان بلامانع است.
- رئیس بیمارستان موظف است حداکثر ظرف دو ماه پس از لغو عضویت یا استعفا ی عضو، جایگزین وی را با لحاظ مفاد این دستورالعمل و تایید کمیته دانشگاهی اخلاق بالینی منصوب نماید.

شرایط عضویت اعضای کمیته اخلاق بیمارستانی

- دوره عضویت اعضای کمیته های سازمانی، چهار سال و انتخاب مجدد آنان بلامانع است.
- در صورت عدم رعایت مقررات کمیته اخلاق توسط هر یک از اعضا، پیشنهاد برکناری عضو مربوطه
- توسط رئیس کمیته بیمارستانی و بعد از رأی موافق اکثریت اعضا باقی مانده باید با ذکر دلایل به کمیته دانشگاهی اخلاق بالینی پیشنهاد شود.

- عضو باید واجد مدارک و مدارج علمی و شغلی مقرر در این دستورالعمل باشد.
- عضو باید حتی المقدور در حوزه اخلاق حرفه ای شناخته شده باشد و تمایل و علاقه کافی به مشارکت در مباحث مرتبط با اخلاق پزشکی داشته باشد.
- عضو باید حتی المقدور دوره های مرتبط با اخلاق بالینی را که مقام صلاحیتدار برگزار یا تایید کرده، گذرانده و مهارتهای لازم به منظور تجزیه و تحلیل امور و برقراری ارتباط با دیگران برای کار دسته جمعی در گروه را دارا باشد.
- عضو باید موافقت خود را با انتشار نام و نام خانوادگی و شغل اصلی خود در صورتجلسات، مصوبات، گزارشها و اعلام کند.

دبیرخانه کمیته اخلاق بیمارستانی

- به منظور حسن کارکرد، ریاست محترم بیمارستان، یک نفر آشنا به اخلاق پزشکی را به عنوان دبیر کمیته منصوب می کند.
- تبصره:** در صورتی که دبیر کمیته از اعضای کمیته اخلاق بیمارستانی انتخاب شده باشد، در جلسات کمیته حق رأی خواهد داشت.

تشکیل جلسات کمیته اخلاق بیمارستانی

- اعضای کمیته اخلاق بیمارستانی باید شخصاً در جلسات حضور یابند.
- حضور رئیس یا دبیر کمیته برای رسمیت یافتن جلسه ضروری است.
- حد نصاب لازم برای تشکیل و رسمیت یافتن جلسات کمیته اخلاق بیمارستانی، نصف به علاوه یک کل اعضا است.
- حدنصاب رای گیری دوسوم اعضای حاضر است.
- در هر جلسه کمیته اخلاق بیمارستان، باید صورتجلسه توسط دبیر کمیته، تنظیم و به امضای حاضران در آن جلسه رسانده شود.
- کمیته اخلاق بیمارستان باید تمامی مستندات و مدارک و صورتجلسات خود را حداقل به مدت ده سال نگهداری کند.
- ارائه نظرات کتبی اعضای غایب نیز برای روشن سازی بحث و گفتگو مجاز است، اما فقط آن اعضایی که در جلسه کمیته شرکت نموده اند، حق رأی دارند. نظرات کتبی اعضای غایب در جلسه قرائت و به صورتجلسه ضمیمه می شود.
- بودجه کمیته اخلاق بیمارستانی از محل بودجه جاری بیمارستان تامین می شود.
- کمیته اخلاق بیمارستانی باید حداکثر ظرف مدت چهار ماه پس از پایان سال گزارش سالانه خود را آماده و به کمیته دانشگاهی اخلاق بالینی ارائه کند و رونوشت آن را به کمیته ملی ارسال نماید.

- کمیته‌های اخلاق باید در انجام فعالیتهای خود به رعایت اصول و هنجارهای اخلاقی به ویژه انصاف، بیطرفی، محرمانگی، حریم خصوصی و اتونومی افراد پایبند باشند.
 - کمیته‌های اخلاق دانشگاهی و بیمارستانی لازم است در ارزشیابی که توسط کمیته ملی اخلاق انجام میشود امتیاز لازم را کسب نمایند.
 - تمام کمیته‌های اخلاق دانشگاهی و بیمارستانی لازم است نسبت به ثبت کمیته در دبیرخانه کمیته ملی اخلاق اقدام نموده و گواهی رسمی فعالیت دریافت نمایند.
 - کمیته میتواند در راستای دستیابی به اهداف خود، با ذینفعان مختلف مستقیم یا غیرمستقیم، ارتباط لازم را برقرار کند.
- * این دستورالعمل در ۲۸ ماده در مردادماه سال ۱۳۹۷ توسط وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی ابلاغ گردید.

شاخص های مرتبط با کمیته

- میزان رعایت مفاد منشور حقوق بیماران
- میزان اجرای صحیح دستورالعمل اخذ رضایت آگاهانه